

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 64 (3)

IZDAN 10. oktobra 1922

PATENTNI SPIS ŠT. 558.

Josef Talansier, inž. Pariz.

Usavršena kapsla za bezvazdušno zatvaranje tegli i drugih sudova i mašina za bezvazdušno zatvaranje.

Prijava od 22. jula 1921.

Važi od 1. marta 1922

Pravo prvenstva od 30. avgusta 1920. (Francuska.)

Pronalazak se odnosi na hermetično zatvaranje boca, tegli, kutija i ostalih sudova osnovanih na principu bezvazdušnog prostora za vreme zatvaranja, pre sterilizacije grejanjem, radi konzervisanja sviju tečnosti, konzervi i t. d. a naročito mleko, čorbe, voće, povrće i t. d.

Taj način zatvaranja upražnjava se danas pomoću jedne kapsle, postavljene u gruču flaše ili suda, i sadrži jedan grlić, u kome je prsten od gume, koje se upresuje na grliću pošto je iz suda isteran vazduh.

U svakom slučaju ova vrsta kapsli ima izvesne nezgode, od kojih su najglavnije:

1°. — Što zahtevaju konične grliće ili otvore potpuno pravilne, što se obično teško dobiva u staklarstvu.

2°. — Kapsla se može skinuti bilo u otoklavu, bilo usled potresa zbog čega nastaje ulaćenje vazduha i kvarenje sadržine.

3°. — Usled pritiska na sudove grlića, često se dešava da se sud slomije.

4°. — Zatvaranje je sporo i teško.

5°. — Prašina i prljavština skuplja se u grliću ispod kapsle, stvarajući tamo leglo opasnih zaraza na svima produktima za

ishranu, pošto skidajući kapslu, jedan deo nečistoće uvuče se u flašu ili sud onda kad udje vazduh, i zagadi tečnost ili materiju koja se sadrži u njoj.

Pronalazak ima za cilj da stane na put nezgodama gore navedenim, i toga radi predmet mu je jedna savršena kapsla.

Predmet mu je još mašina za bezvazdušno zatvaranje dajući mogućstva jednom brzom i lakom zatvaranju.

Ovaj pronalazak niže je opisan i pre-stavljen je šematički u priloženim crtežima, u kojima:

Figura 1 prestavlja izgled kapsle za sa-vršeno zatvaranje u poprečnom preseku.

Figura 2 prestavlja izgled u preseku apa-rata za bezvazdušno zatvaranje.

Figura 3 opet je izgled aparata za za-tvaranje više flaša.

Prema pronalasku, savršena kapsla sas-toji se od jednog uglavljenog metalnog komada prestavljujući jedan kružni omot 1 i dno 2, čiji je srednji deo 3 izdubljen, što osigurava najveći otpor pritisku i olakšava zatvaranje. Na vezi dna 2 sa omotom 1 udesi se pomoću savijanja ili drugogačije

jedan unutrašnji kružni žljeb 4, u koji se uvlači ivica jednog gumenog prstena 5, čija se druga ivica oslanja na krivinu srednjeg dela 3, i kad je prsten tako uglavljen na svom mestu, on doprinosi brzini, sigurnosti i lakoći zatvaranja.

Što se tiče mašine za bezvazdušno zatvaranje, ona se odlikuje time, što se stavlja flašu ili sud za zatvaranje i time je njena veličina i težina smanjena.

Ona se sastoji iz jednog metalnog ili staklenog cilindra 6, zatvorenog sa dva dna 7 i 8, sa gumenom vezom 9, koja osigurava neprobojnost.

Na donjem dnu 8, nalazi se u sredini jedan otvor za prolaz grlića ili oboda suda za zatvaranje 10. Elastična veza 11 osigurava sa sudom neprobojnost.

Gornje dno 7 ima u svome centru otvor za prolaz šipke 12, koja se kreće u jednoj priljubljenoj vezi 13, koja je od gume ili drugog čega. Ova šipka pokreće se rukom ili mehanički i može imati jednu oprugu 14, da bi je vratila u prvobitni položaj, i završava se u unutrašnjosti aparata jednom čaurom 15, u kojoj se može pomerati klip 16 guranom oprugom 17. Clava klipa ima ploču 18 koja služi da pritiskuje na kapslu za zatvaranje nameštenu na ispod na grliću suda za zatvaranje.

Jednom račvastom slavinom ili nečim tome sličnom 19 može se po volji dovesti u vezu unutrašnjost cilindra 6 sa mašinom, koja izvlači vazduh ili atmosferu.

Bezvazdušno zatvaranje vrši se na sledeći način:

Aparat je namešten na sudu za zatvaranje na čijem se grliću 10 najpre namesti kapsla i veza 11 koja osigurava neprobojnost vazduha.

Šipka 12 je spuštena dok ploča 18 ne pritisne kapslu pošto je opruga 17 klipa 16 pritisnuta. Bezvazdušni prostor vlada u cilindru 6, koji se širi u unutrašnjosti grlića iznad tečnosti ili drugog čega, jer kapsla стоји u istom položaju, što sprečava da nastane načimanje vazduhom.

Kad je se došlo na željeni stepen razredjivanja, šipka 12 spuštena je na dno, klip 16 koji ulazi u čauru 15, osigurava direktni prenos pritiska šipke 12 na pločicu 18 i na kapslu, čije je prsten jako prisnut na grlić 10.

Tada se pušta vazduh da ulazi u cilinder 6 kroz slavinu 19 i podigne se šipka 12, jer je zatvaranje osigurano pod dejstvom

atmosferskom pritisku prijanjem kapslijnog dna 2 sa svojim prstenom 5 na grlić. Ivica omota 1, koja prelazi preko grlića, može se uglaviti, kao što je obeleženo tačkasto pod ovim, tako da se obično to čini da bi se dala veća postojanost zatvaranju.

Kad je mašina za istovremeno zatvaranje više flaša, ona će biti sagradjena od metalnog ili staklenog zvona 20, čija ivica tako leži na jednoj ploči, na kojoj su flaše 21, i pomoću jedne gumene veze 22 stvara neprobojnost.

Šipka 12, koja upravlja zatvaranjem ima ovde jednu ploču 23, koja na donjoj strani ima toliko čaura 15, klipova 16 i pločica 18, koliko se imaju flaša zatvoriti.

Zatvaranje vrši se potpuno na isti način, kao što je ranije opisan, pošto su flaše snabdevene kapslama i stavljenе na ploču 21.

Otvaranje flaša ili sudova tako zatvorenih, vrši se bušenjem kapsle šiljkom iiii cepajući ivicom omota 1, naglavljene uz grlić pod obodom.

Ostaje, razume se, da promene u detaljima i usavršavanju aparata za zatvaranje kao i razni oblici kapsli mogu biti unešeni, a da se ne ostupi od duha, koji vlada u pronalasku.

Patentni zahtevi:

1. Kapsla za bezvazdušno zatvaranje, koja se sastoji iz dna i kružnog omotača, naznačena tim, što ima izdubljen deo na sredini dna, i unutrašnji prstenasti žljeb; jedan elastičan prsten, koji se stavlja u kružni prostor izmedju ulubljenog dela dna i pomenutog prstenastog žljeba, koji spaja dno sa omotačem.

2 Mašina za bezvazdušno zatvaranje, naznačena time, što ce bezvazdušni cilinder stavljati na flašu; šipka za zatvaranje, kojom se upravlja, završava se klipom sa oprugom; glava toga klipa naslanja se na kapslu za vreme razredjivanja u cilindru, što omogućava razredjivanje u flaši, rad dodan šipkom za zatvaranje, koji osigurava zatim pritisak glave klipa na kapslu za vreme ponovnog ulaženja vazduha u cilinder mašine, da bi je učinio nepokretnom i sprečio pomeranje; kapsla se zatim naglavljuje na grlić uobičajenim načinom. Šipka za zatvaranje ima jednu ploču, koja ima više klipova sa oprugom, koji deluju jednovremeno na više flaša ili sudova za zatvaranje u bezvazdušnom prostoru zvona.

Fig. 2.

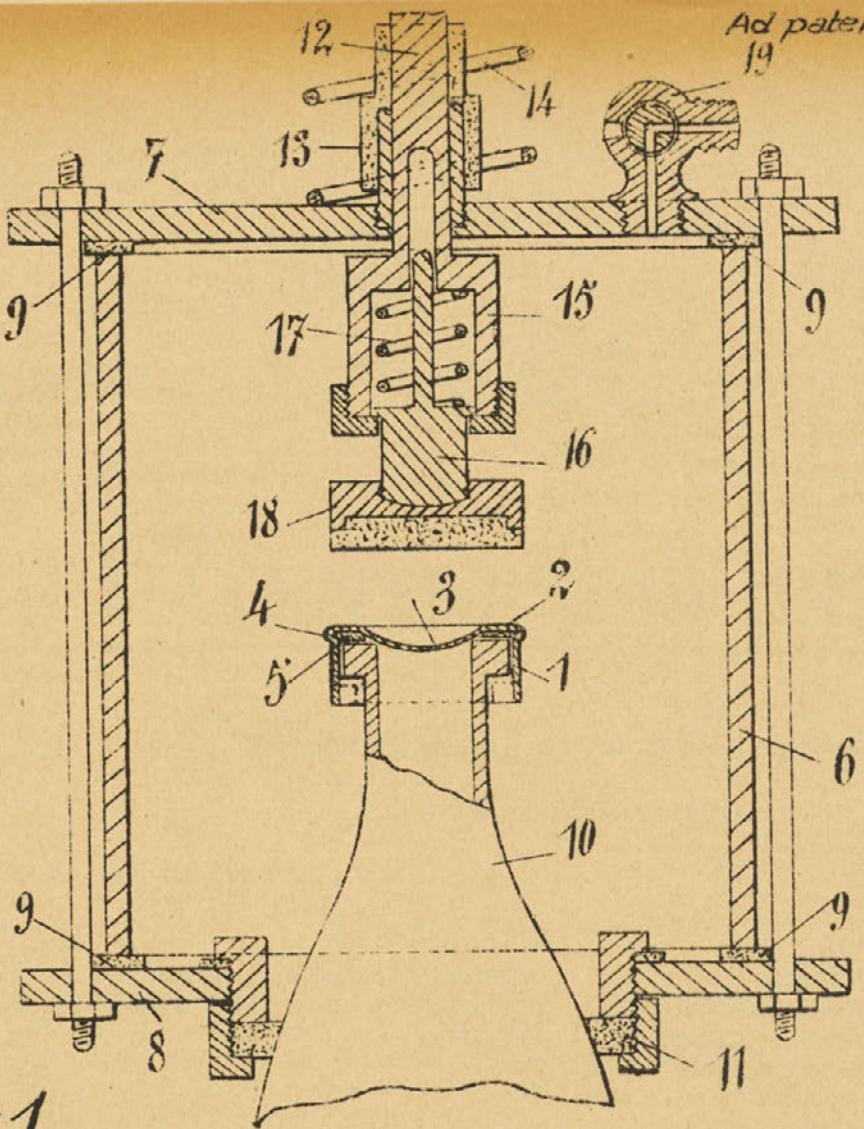

Fig. 1.

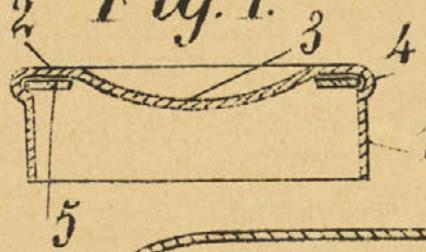

Fig. 3.

